

ผลการใช้ชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูปกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนวิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดศรีเขตนันทาราม

Results of using ready-made learning training kits for student
development activities in Boy Scout subjects.

Grade 3, Wat Srikhet Nantaram School

จิรายุ แพเพชร์, ดร.นิรนาท จุลเนียม

มหาวิทยาลัยปทุมธานี

Jirayu Paepphet, Neranart Chulniam

Pathumthani University

Corresponding Author E-mail : icenice2563@gmail.com นatta2910@gmail.com

(Received : 8 March 2024 ; Edit : 19 March 2024; accepted : : 20 March 2024)

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูกเสือที่เรียนรู้ของชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มพัฒนาผู้เรียนวิชาลูกเสือ-เนตรนารี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ลูกเสือ-เนตรนารี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/3 โรงเรียนวัดศรีเขตนันทาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 จำนวน 23 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ 1) ชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนวิชาลูกเสือชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 การหาประสิทธิภาพของชุดฝึกใช้เกณฑ์หาประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 75/75 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสถิติที่

ผลการศึกษา พบว่า

1. ชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านแก่งหินกกสะท้อน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
2. ชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพร้อยละ 81.00/80.83 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของลูกเสือที่เรียนรู้ของชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มพัฒนาผู้เรียนวิชาลูกเสือ-เนตรนารี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน, ชุดฝึกการเรียนรู้สำเร็จรูป, โรงเรียนวัดศรีเขตนันทาราม

Abstract

The objectives of this study were 1) to develop ready-made learning kits 2) to compare the academic achievement of Boy Scouts who learned the ready-made learning kits. Boy and Girl Scouts Student Development Group Grade 3 level. The sample group used in the study were Boy Scouts and Girl Guides. Grade 3/3 Wat Srikhet Nantaram School Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2, a total of 23 people. The sample was obtained through purposive selection. The tools used in the study were 1) ready-made learning kits, 2) tests to measure learning achievement in the human development activity group. Scout subject, grade 3. To find the efficiency of the training set, use the criteria to find efficiency E_1/E_2 equal to 75/75. Statistics used in data analysis are mean, percentage, standard deviation. and test statistics

The results of the study found that

1. Ready-made learning set Student Development Activity Group, Scout Subject, Grade 3, Ban Kaeng Hin Kok Saton School Overall, it is appropriate at the highest level.
2. Ready-made learning set The student development activity group, Boy Scouts, Grade 3, had an efficiency of 81.00/80.83%, which is in accordance with the specified criteria.
3. Post-study academic achievement of scouts who learned the ready-made learning kit. Boy and Girl Scouts Student Development Group Grade 3 levels were significantly higher than before, at the .05 level.

Keywords : Student development activities, ready-made learning training sets, Wat Srikhet Nantaram School

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนปัจจุบันนี้ได้ยึดถือแนวดำเนินการที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 อย่างเคร่งครัดโดยมุ่งให้การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554:1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการศึกษาว่าการศึกษามีความสำคัญและเป็นเครื่องมือในการเตรียมคน ให้มีความพร้อม ทั้งในด้านความรู้ความสามารถ เพื่อเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปนั่นคือ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้ได้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคน ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ทำให้เป็นคนที่มีรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

การพัฒนาบุคคลให้เป็นคนดี มีคุณภาพ มีกิจกรรมและกระบวนการในการพัฒนา หลากหลายรูปแบบ กิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมหนึ่งที่สามารถตอบสนองนโยบายการพัฒนาบุคคลให้เป็นคนที่มีคุณภาพได้เป็นอย่างดี เพราะกระบวนการลูกเสือเป็นกระบวนการที่มุ่งอบรมบ่มนิสัยเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัย มีความซื่อสัตย์ สุจริตและพัฒนาตนเองซึ่งสมชัย วุฑฒิปรีชา (2533) กล่าวถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมลูกเสือว่า การนำเอาวิธีการตามระเบียบลูกเสือมาใช้ในการเรียนการสอนวิชาต่างๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ติดแน่นลึกและยาวนาน เป็นสิ่งที่เป็นไปได้กับการสอนเกือบทุกเรื่อง ไม่มีกิจกรรมใดที่จะเสริมสร้างคุณธรรมหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนไทย ได้ดีและรวดเร็วเท่ากับกิจกรรมลูกเสือ ครูควรนำมาใช้ได้ไม่ว่าผู้เรียนจะเป็นลูกเสือหรือไม่

วิธีการของลูกเสือเป็นการเรียนการสอนที่มีคุณประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะการลูกเสือมุ่งเน้นถึงความสามัคคี ความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกัน ส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์อันดีระหว่างทุกคนขึ้น นอกจากนั้นยังฝึกให้เป็นผู้รู้จักเสียสละ เป็นการอบรมบ่มนิสัยให้ผู้ที่เป็นลูกเสือเป็นพลเมืองดี มีนิสัยช่างสังเกต เชื้อฟังและฟังตนเอง ซื่อสัตย์มีระเบียบวินัย มีการพัฒนาทางกาย จิตใจ และศีลธรรมไม่เกี่ยวข้องกัปลัทธิทางการเมืองใดๆ (สำนักงานคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ, 2555:1-2)

ด้วย เหตุผลและความสำคัญของการลูกเสือ กระทรวงศึกษาธิการได้มองเห็นความสำคัญของการลูกเสือ จึงได้จัดกิจกรรมลูกเสือไว้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพื่อการอบรมบ่มนิสัยให้เยาวชนให้ถึงพร้อมซึ่งคุณธรรมอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติ (สำนักงานคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ, 2555 : 64-67) ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กำหนดกิจกรรมลูกเสือไว้เป็นส่วนของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยกำหนดให้นักเรียนมีเวลาสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 ปีละ 700 คาบ (250 ชั่วโมง), ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 เรียนปีละ 600 คาบ (200 ชั่วโมง) โดยลูกเสือสำรองจะเริ่มเรียนตั้งแต่เตรียมลูกเสือสำรอง ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พอเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-4 ก็จะเรียนลูกเสือดาวดวงที่ 1 จนถึงดาวดวงที่ 3 สำหรับลูกเสือสามัญจะเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในการปฏิบัติกิจกรรม ในเรื่องลูกเสือตรี ลูกเสือโท และลูกเสือเอก ตามลำดับ เพื่อให้เข้าใจในหลักสูตรวิชาลูกเสือมากเพิ่มขึ้นไป

นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ยังได้กำหนดให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือไว้เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาผู้เรียนโดยกำหนดไว้ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในส่วนของกิจกรรมนักเรียน โดยให้แต่ละโรงเรียนได้กำหนดจำนวนเวลาสำหรับการจัดกิจกรรมนี้ตามความเหมาะสม โดยระบุว่ากิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่การศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น (กรมวิชาการ, 2555 : 6)

อย่างไรก็ดีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ของประเทศไทยในปัจจุบันนับว่าเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี มีลักษณะการแข่งขันกันสูง ส่งผลให้ค่านิยมดั้งเดิม คุณธรรม จริยธรรม เบี่ยงเบนไปจากเดิม วัตถุสิ่งของเข้ามามีบทบาทในจิตใจคนมากขึ้น ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลให้สังคมไทยมีความสับสนวุ่นวาย ทุกคนต้องดิ้นรนต่อสู้ เพื่อทำมาหาเลี้ยงชีพ ทำให้การเอาใจใส่ดูแล ความรัก ความห่วงใย ความเอื้ออาทรระหว่างบุคคล ในสังคมและบุคคลในครอบครัวลดน้อยลง กลายเป็นสังคมที่ค่อนข้างเห็นแก่ตัวลดความ

ช่วยเหลือเกื้อกูล ผลกระทบที่ตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้คือ สภาพทางจิตใจ ความโหดร้ายทารุณอาชญากรรม การเสเพลสิ่งเสเพลติมีเพิ่มขึ้นตามลำดับ เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไปคนในสังคมก็ต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสิ่งแวดล้อม ความสามารถในการควบคุมตนเองเป็นบุคลิกภาพที่สำคัญอย่างหนึ่งของบุคคลที่จะนำไปสู่การพัฒนาตนเอง การที่จะพัฒนาบุคคลให้มีคุณสมบัติพร้อมที่จะดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างดีวิธีหนึ่งก็คือ การช่วยให้บุคคลมีวินัยในตนเอง และการมีวินัยในตนเองนี้จะช่วยให้บุคคลยืนหยัดในสังคมแม้เกิดปัญหาต่าง ๆ ก็สามารถที่จะแก้ปัญหาได้ (กรมวิชาการ. 2555: 47)

เยาวชนที่มีคุณภาพ ที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจมีความรู้คู่คุณธรรม เป็นกำลังของการพัฒนาสังคมในอนาคตได้นั้น ต้องเป็นผู้ได้รับการจัดประสบการณ์ทางการศึกษาที่เหมาะสม ดังที่ศาสตราจารย์ (2549 : 34) กล่าวว่า การศึกษา คือความเจริญงอกงาม ซึ่งประสบการณ์ที่เหมาะสมที่ถูกจัดขึ้น ที่เรียกว่าได้รับการศึกษาที่ดีนั้น ย่อมจะส่งผลให้ผู้เรียน มีความงอกงาม เช่นอ่านออกเขียนได้ มีความรู้ในแขนงวิชาต่าง ๆ มีระเบียบวินัย ที่ดี รู้จักการแต่งกายที่สุภาพเหมาะสมกับโอกาส มีกิริยามารยาทเรียบร้อย มีวาจาไพเราะ มีคุณธรรม และศีลธรรม เป็นรากแก้วของการพัฒนาสังคมต่อไป ปัจจัยส่วนบุคคลที่จะส่งเสริมให้เป็นผู้เรียนที่มีคุณลักษณะดังกล่าวข้างต้นได้ ต้องเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับกาญจนา หาสิตะพันธ์ (2555 : 65) ที่กล่าวว่า ความสำคัญของวินัยในตนเองมีอย่างน้อย 2 ประการ ประการที่ 1 เหตุผลเกี่ยวกับประโยชน์ส่วนตัวแต่ละบุคคล ในเรื่องการแสวงหาความรู้ เนื่องจากปัจจุบันมีอยู่มากมายไม่อาจบรรจุไว้ในหลักสูตรได้หมด แต่ละคนจึงควรแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง นอกเหนือจากที่ปรากฏในหลักสูตรของโรงเรียน ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องฝึกให้มีการควบคุมตนเอง มีความเฉลียวฉลาด และมีความเป็นอิสระ เพื่อจะได้แสวงหาความรู้เพิ่มเติมให้มากที่สุด ประการที่ 2 ชุมชนจะเจริญและมี ความมั่นคงยั่งยืนต่อไปได้ จะต้องอาศัยพลเมืองแต่ละคนทำความดีและเสียสละให้แก่ชุมชน ไม่แสวงหาประโยชน์ส่วนตัวเองเท่านั้น

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนของชาติให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ซึ่งถือเป็นช่วงวัยรุ่น อันเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาจากวัยเด็กเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ การจัดการศึกษานอกจากจะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถทางด้านวิชาการในอันที่จะนำไปสู่การศึกษาที่สูงขึ้น และนำไปประกอบอาชีพได้แล้ว สิ่งหนึ่งที่โรงเรียนต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนควบคู่กันไปกับการพัฒนาทางวิชาการคือ การพัฒนาทางด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความมีวินัยในตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 บัญญัติไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีความมีวินัยในตนเอง เพื่อดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ. 2552:39) และการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดการ ศึกษาเพื่อมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีวินัย มีปัญญา และความเป็นไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554: 37)

โรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 เปิดทำการสอนนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนให้กับนักเรียนนั้นมีปัญหาหลายอย่างที่สมควรจะต้องปรับปรุงแก้ไขตั้งแต่วัยเรียน เพราะหากปล่อยให้ติดตัวเด็กไปจนเป็นปกติวิสัยก็จะสร้างปัญหาให้แก่ตัวเด็กเองและสังคมรอบข้างได้ ซึ่งหนึ่งในปัญหาดังกล่าวก็คือ ปัญหาในเรื่องการไม่ระเบียบวินัยในตนเอง โดยโรงเรียนได้เน้นให้มีการนำกิจกรรมลูกเสือมาใช้ในการพัฒนาบุคลิกภาพ และจิตพิสัยของนักเรียน ซึ่งในระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนมุ่งเน้นในเรื่องการพัฒนาทั้งความรู้ ทักษะและความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนเป็นสำคัญ โดยในการจัดการเรียนรู้ออกแบบให้ผู้เรียนในวิชาลูกเสือ-เนตรนารี ในส่วนของการพัฒนาความรู้และทักษะ ได้มีการพัฒนานวัตกรรมและวิธีการในการพัฒนาความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของผู้เรียน อย่างต่อเนื่อง สำหรับลูกเสือในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่จะสามารถพัฒนาทั้งความรู้และทักษะไปพร้อมกัน ซึ่งมีนวัตกรรมหลากหลายชนิดโดยชุดการเรียนรู้สำเร็จรูปก็เป็นอีกนวัตกรรมหนึ่งที่จะสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้รายงานจึงได้มีการพัฒนาชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ขึ้นโดยมุ่งหวังในการนำไปใช้กับนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ซึ่งได้นำเนื้อหาสาระเกี่ยวกับ การขอความ

ช่วยเหลือเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉินและการปฐมพยาบาล คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ – เนตรนารีสำรอง และการสำรวจซึ่งเป็นกิจกรรมที่ต้องจัดให้ผู้เรียนได้มีการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ-เนตรนารี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูกเสือที่เรียนรู้ของชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มพัฒนาผู้เรียนวิชาลูกเสือ-เนตรนารี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

สมมติฐานการวิจัย

1. ชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ-เนตรนารี ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูกเสือที่เรียนรู้ของชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ-เนตรนารี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ลูกเสือ-เนตรนารี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 จำนวน 2,327 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ลูกเสือ-เนตรนารี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/3 โรงเรียนวัดศรีเขตนันทาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 จำนวน 23 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Cluster Random Sampling)

ตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ การเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ-เนตรนารี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาลูกเสือ-เนตรนารี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย

1. ชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนวิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 ชุด
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนวิชาลูกเสือชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ผู้รายงานสร้างขึ้น

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ชุดการเรียนรู้สำเร็จรูปกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนวิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

การสร้างชุดการเรียนรู้สำเร็จรูปกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนวิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป เพื่อนำแนวคิดและวิธีการในการพัฒนามาสร้างชุดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

1.2 วางแผนการสร้างชุดการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

- 1) กำหนดจุดประสงค์ของชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป
- 2) กำหนดเนื้อหาสาระ
- 3) กำหนดกิจกรรมที่จะต้องดำเนินการจัดให้แก่ผู้เรียน
- 4) กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผล
- 5) กำหนดสื่อ ประกอบการเรียนรู้

13 สร้างชุดการเรียนรู้สำเร็จรูปให้มืองค์ประกอบหลักตามที่กำหนดไว้ และมืองค์ประกอบย่อยๆ ตามความเหมาะสม

1.4 นำชุดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องสมบูรณ์ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

1.5 แก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

1.6 นำชุดการเรียนรู้สำเร็จรูปไปทดลองใช้กับผู้เรียนซึ่งเป็นลูกเสือ-เนตรนารีระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/โรงเรียนวัดศรีเขตนันทาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 จำนวน 10 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของเวลาที่ใช้ กิจกรรม กระบวนการเรียนการสอน การใช้ภาษาในชุดการเรียนรู้ สื่อประกอบการเรียนรู้ เพื่อนำมาสู่การปรับปรุงนวัตกรรมให้เหมาะสมกับธรรมชาติของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1.7 นำชุดการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับผู้เรียนที่เป็นลูกเสือ-เนตรนารีชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนวัดศรีเขตนันทาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 จำนวน 20 คน เพื่อนำข้อมูลมาคำนวณหาค่าประสิทธิภาพของนวัตกรรม

1.8 ปรับปรุงนวัตกรรมโดยนำไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งหนึ่งและจัดทำเป็นรูปแบบฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้จริงต่อไป

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ดำเนินการดังนี้

เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นเอง โดยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของแบบทดสอบ ตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ จากเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางการสร้างแบบทดสอบ

2.2 ศึกษาแนวการวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จากหนังสือการจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.3 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จากหนังสือการจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.4 ศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้ในการสร้างแบบทดสอบ

2.5 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชุดการเรียนรู้ โดยสร้างเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ โดยยึดตาม จุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา

2.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญอยู่ในภาพผนวก ง)

ในการพิจารณาเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้การพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (สมนึก ภัททิยธนี, 2544:133) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน	+ 1	เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตามจุดประสงค์
ให้คะแนน	0	เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตามจุดประสงค์
ให้คะแนน	- 1	เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นไม่วัดตามจุดประสงค์

2.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดศรีเขตนันทาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 จำนวน 20 คน ซึ่งเคยศึกษาชุดการเรียนรู้สำเร็จรูปชุดนี้มาแล้วเมื่อปีการศึกษา 2561

2.8 นำคะแนนที่ได้จากข้อ 3.2.7 มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 107) โดยแบบทดสอบมีค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง .20 - .80 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป

2.9 นำแบบทดสอบจำนวน 20 ข้อ ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของ Lovett (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 109) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9216

2.10 จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ฉบับจริง จำนวน 20 ข้อ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pre – test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บทเรียนสำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการใช้ชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยก่อนที่นักเรียนจะใช้หน่วย การเรียนรู้ ครูปฏิบัติดังนี้

2.1) ครูชี้แจงและอธิบายวิธีการศึกษาชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป ให้นักเรียนมีความเข้าใจและพร้อม ที่จะศึกษา

2.2) ลูกเสือเรียนรู้ชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนวิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้นักเรียนทุกคนศึกษา และให้นักเรียนอ่านวิธีการใช้อีกครั้งหนึ่งจนเข้าใจ เมื่อนักเรียนเข้าใจแล้วปฏิบัติตามคำชี้แจงอย่างเป็นลำดับขั้นตอน

3. ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียนที่ผู้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลในการหาประสิทธิภาพและคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 การวิเคราะห์ถูกต้องและความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ใช้การคำนวณค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

1.2 การหาประสิทธิภาพ E_1 / E_2 ตามเกณฑ์ 80/80 ของชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนใช้ในการศึกษาจริง

1.3 การหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดการเรียนรู้ สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดย

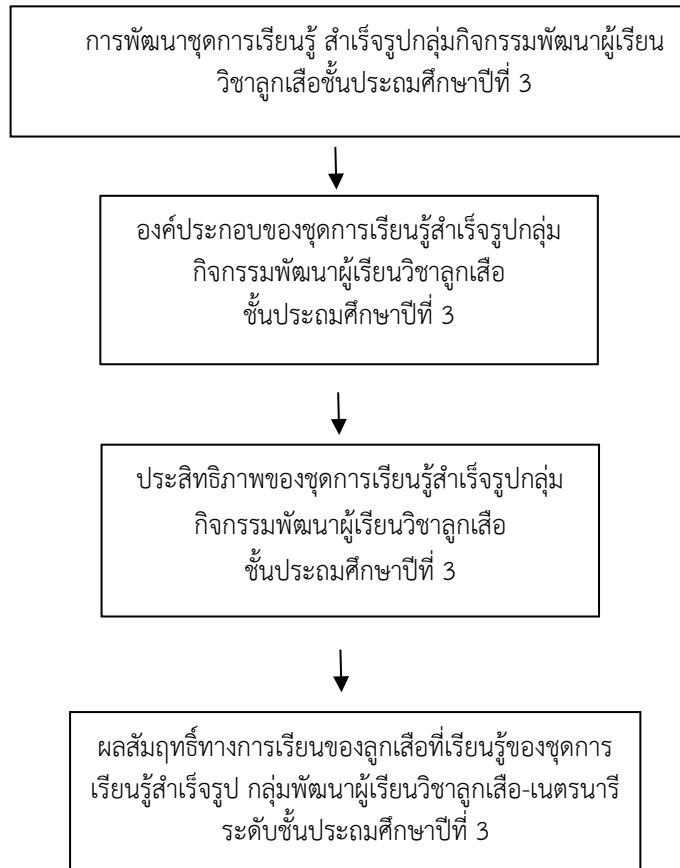
- 1) หาค่าความตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
- 2) หาค่าความยากง่าย (P)
- 3) หาค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้วิธีของ Brennan
- 4) หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีของ Lovett

2. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

2.1 หาประสิทธิภาพ E_1/E_2 ของชุดการเรียนรู้กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

2.2 การคำนวณผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเรียนชุดการเรียนรู้กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ใช้สถิติพื้นฐาน คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

องค์ความรู้ใหม่

ภาพประกอบที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้

1.1 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของชุดการเรียนรู้สำเร็จรูปกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนวิชาลูกเสือชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนวิชาลูกเสือชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปรากฏผลตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงความเหมาะสมขององค์ประกอบของชุดการเรียนรู้สำเร็จรูปกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนวิชาลูกเสือชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D	การแปลผล
1. ชื่อชุดการเรียนรู้แต่ละชุดมีความเหมาะสม	4.80	0.40	มากที่สุด
2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีและจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
3. เนื้อหาสาระของชุดการเรียนรู้	4.40	0.80	มาก
4. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่นำมาใช้	4.60	0.49	มากที่สุด
5. แนวทางและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	4.40	0.49	มาก
6. กิจกรรมการเรียนรู้ภาคทฤษฎี	4.80	0.40	มากที่สุด
7. กิจกรรมการเรียนรู้ภาคปฏิบัติ	4.40	0.80	มาก
8. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.60	0.49	มากที่สุด
9. เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล	4.40	0.80	มาก
10. เกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผล	4.80	0.40	มากที่สุด
11. สื่อการเรียนรู้	4.40	0.80	มาก
12. เวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
13. ภาพประกอบที่นำมาใช้กับชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป	4.80	0.40	มากที่สุด
14. ขนาดของตัวหนังสือในชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป	4.40	0.80	มาก
15. การใช้ภาษานำเพื่อนำเสนอรายละเอียดของชุดการเรียนรู้สำเร็จรูปในแต่ละองค์ประกอบ	4.40	0.80	มาก
16. กำหนดการเรียนรู้	4.40	0.80	มาก
17. ความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้ชุดที่ 1	4.60	0.49	มากที่สุด
18. ความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้ชุดที่ 2	4.60	0.80	มากที่สุด
19. ความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้ชุดที่ 3	4.80	0.40	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.59	0.59	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านแก่งหินกษะทอง โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความเหมาะสมสูงสุด คือ ชื่อหน่วยการเรียนรู้มีความเหมาะสม, ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีและจุดประสงค์การเรียนรู้, กิจกรรมการเรียนรู้ภาคทฤษฎี, เกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผล, เวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้, ภาพประกอบที่นำมาใช้หน่วยการเรียนรู้ และ ความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้สำเร็จรูปชุดที่ 3 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 รองลงมา คือ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่นำมาใช้, การวัดและประเมินผลการเรียนรู้, ความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้สำเร็จรูปชุดที่ 1 และ ความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้สำเร็จรูปชุดที่ 2 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และพบว่า ข้อที่มีความไม่เหมาะสมต่ำสุด คือ เนื้อหาสาระของชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป, แนวทางและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้, กิจกรรมการเรียนรู้ภาคปฏิบัติ, เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล, สื่อการเรียนรู้, ขนาดของตัวหนังสือในชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป, การใช้ภาษาเพื่อนำเสนอรายละเอียดของชุดการเรียนรู้สำเร็จรูปในแต่ละองค์ประกอบ และกำหนดการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.40

2. ผลการหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป

ผลการหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป (E_1/E_2) ปรากฏตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป (E_1/E_2) กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ชุดที่/ชื่อชุด	เฉลี่ยคะแนน ระหว่างเรียน (30)	เฉลี่ยคะแนน หลังเรียน(20)	$E_1/E_2=80/80$	แปลผล
1. อนามัย : การขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน และการปฐมพยาบาล	80.50	80.50	80.50/80.50	สูงกว่าเกณฑ์
2. คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ - เนตรนารีสำรอง	81.50	80.50	81.50/80.50	สูงกว่าเกณฑ์
3. การสำรวจ	81.00	81.50	81.00/81.50	สูงกว่าเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	81.00	80.83	81.00/80.83	สูงกว่าเกณฑ์

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ ($E_1/E_2= 81.00/80.83$) เมื่อพิจารณารายชุด พบว่า อนามัย : การขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉินและการปฐมพยาบาล มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($E_1/E_2= 80.50/80.50$) คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ - เนตรนารีสำรอง มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ ($E_1/E_2= 81.50/80.50$) และ เรื่อง การสำรวจมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ ($E_1/E_2= 81.00/81.50$)

ผลการใช้ชุดการเรียนรู้

ผลการใช้ชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดศรีเขตนันทาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 จำนวน 23 คน ปรากฏผลตามตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์ของการทดลองใช้ชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

คะแนนก่อนเรียน		คะแนนหลังเรียน		คะแนนพัฒนาการ	
คะแนนเต็ม	ร้อยละ	คะแนนเต็ม	ร้อยละ	คะแนนที่ได้	ร้อยละ
20		20			
12.61	63.05	17.35	86.75	4.74	23.70

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนรู้โดยใช้ ชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนร้อยละ 86.75 และคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนร้อยละ 63.05 ซึ่งคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 23.70

อภิปรายผลการวิจัย

ชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความเหมาะสมสูงสุด คือ ชื่อหน่วยการเรียนรู้มีความเหมาะสม, ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีและจุดประสงค์การเรียนรู้,กิจกรรมการเรียนรู้ภาคทฤษฎี, เกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผล, เวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้, ภาพประกอบที่นำมาใช้หน่วยการเรียนรู้ และ ความ

เหมาะสมของชุดการเรียนรู้สำเร็จรูปชุดที่ 3 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 รองลงมา คือ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่นำมาใช้, การวัดและประเมินผลการเรียนรู้, ความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้สำเร็จรูปชุดที่ 1 และ ความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้สำเร็จรูปชุดที่ 2 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และ พบว่า ข้อที่มีความเหมาะสมต่ำสุด คือ เนื้อหาสาระของชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป, แนวทางและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้, กิจกรรมการเรียนรู้ภาคปฏิบัติ, เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล, สื่อการเรียนรู้, ขนาดของตัวหนังสือในชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป, การใช้ภาษาเพื่อนำเสนอรายละเอียดของชุดการเรียนรู้สำเร็จรูปในแต่ละองค์ประกอบ และกำหนดการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.40 และชุดการเรียนรู้สำเร็จรูปกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ ($E_1/E_2 = 81.00/80.83$) เมื่อพิจารณารายชุด พบว่า อนามัย : การขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉินและการปฐมพยาบาล มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($E_1/E_2 = 80.50/80.50$) คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ - เนตรนารี สำรอง มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ ($E_1/E_2 = 81.50/80.50$) และ เรื่อง การสำรวจมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ ($E_1/E_2 = 81.00/81.50$) ผลการวิจัยดังกล่าวอาจเนื่องมาจากการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ดังกล่าว ผู้วิจัยได้มีการศึกษา ค้นคว้าทำความเข้าใจกระบวนการในการพัฒนาชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป การนำชุดการเรียนรู้สำเร็จรูปไปใช้จริง และได้พัฒนาชุดการเรียนรู้สำเร็จรูปที่เป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียน โดยที่กระบวนการในการพัฒนาชุดการเรียนรู้สำเร็จรูปนั้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ จากแนวทางการพัฒนาชุดการเรียนรู้สำเร็จรูปจากเอกสารต่างๆและสร้างชุดการเรียนรู้สำเร็จรูปให้ มีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) สร้างความสนใจ โดยการให้นักเรียนเกิดความตั้งใจจดจ่อในบทเรียน โดยใช้วิธีพูดเร้าความสนใจ สนทนา ซักถาม ใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ 2) แจกจุดประสงค์ของบทเรียน โดยการแจ้งให้นักเรียนทราบถึงผลของการเรียนบทเรียนนั้น ๆ เฉพาะเจาะจงลงไป ทำให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของ บทเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในขณะนั้น 3) จัดให้มีการทบทวนประสบการณ์เดิม เนื่องจากการเรียนรู้เป็นกระบวนการ ต่อเนื่อง เมื่อเรียนรู้สิ่งใหม่ก็จะอาศัยความรู้เก่าเป็นพื้นฐาน ขั้นนี้จัดเป็นขั้นที่สำคัญมาก ในการจัดการเรียนการสอน เรื่อง สัตว์น้อยน่านำงานเกษตรคู่บ้านครูทบทวนประสบการณ์เดิมของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงประสบการณ์ใหม่ โดยการ ซักถามสนทนา และให้นักเรียนปฏิบัติตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนรู้ในลักษณะเข้าใจปัญหา ทำให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ 4) กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ โดยใช้สื่อต่าง ๆ ประกอบในบทเรียน หรือยกตัวอย่าง ให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมโดยยึดจุดประสงค์นำทางเป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่จุดหมายปลายทาง จัดสภาพการสอน ทำกิจกรรมต่างให้สอดคล้องกัน 5) การให้แนวทางในการเรียนรู้ โดยครูได้มีการเสนอแนะเพิ่มเติม แนวทางหรือนำทางให้นักเรียนสามารถทำกิจกรรมด้วยตัวเอง แนะนำวิธีการทำกิจกรรม แนะนำแหล่งค้นคว้า ใช้ คำถามเป็นการนำทางหรือให้แนวทางไปคิดเอง โดยการใช้ตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมในการเรียนการสอน 6) ให้นักเรียน ปฏิบัติ โดยให้นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมด้วยตัวของเขาเอง ส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ เปิด โอกาสให้แสดงผลงานที่ทำ โดยการพูด การเขียน และอภิปรายผลที่ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ 7) การให้ข้อมูล ย้อนกลับเกี่ยวกับความถูกต้องในการกระทำ ในขั้นนี้ บทเรียนจะแสดงให้เห็นให้นักเรียนเห็นว่า ผลการปฏิบัติตามกิจกรรมหรือ พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกนั้น ได้ผลสำเร็จหรือไม่เพียงใด โดยนักเรียนตรวจผลงานของตนเองตามแบบเฉลย ซึ่ง จะทำให้นักเรียนทราบ ว่าทำดีแล้ว ถูกแล้ว ทำได้เป็นที่พอใจแล้ว หรือไม่ จากองค์ประกอบของชุดการเรียนรู้ สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ดังกล่าวจึงทำให้มีผลการประเมินความ เหมาะสม โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก และชุดการเรียนรู้สำเร็จรูปทุกชุดมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ กำหนด

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนรู้โดยใช้ ชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ได้คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนร้อยละ 86.85 และคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนร้อยละ 60.50 ซึ่งคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 26.35 เนื่องจากชุดการเรียนรู้สำเร็จรูปที่พัฒนาขึ้น มีลำดับขั้นตอนของการจัดกิจกรรมที่เริ่มจากการ ใ้ให้ผู้เรียนมีความต้องการที่จะเรียนรู้ มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีการเสริมแรง และกระตุ้นให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งการสร้างองค์ความรู้ดังกล่าวจะมีครูคอยเป็นผู้ชี้แนะและ เพิ่มเติมเพื่อให้องค์ความรู้มีความชัดเจน ใ้ผู้เรียนได้นำเสนอความเข้าใจของตนเอง และครูคอยเติมเต็มให้ มีการฝึก ปฏิบัติจริงโดยทำแบบฝึกและลงมือปฏิบัติจนเกิดความเชี่ยวชาญในเรื่องที่เรียนรู้ ให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกัน และฝึกทบทวนอยู่เสมอ กระบวนการดังกล่าวทำให้นักเรียนเกิดความรู้ ความจำและความเข้าใจได้

อย่างลึกซึ้ง ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่กล่าวถึงบทบาทของนักเรียนว่า “นักเรียนเป็นเจ้าของการเรียนรู้ นักเรียนเป็นผู้เลือกกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง และ ค้นหาคำตอบ แก้ปัญหด้วยตนเอง นักเรียนมีการประเมินผลงานของตนเอง และปรับปรุงตลอดเวลา นักเรียนต้องหาข้อสรุปจากการทำกิจกรรมของตนเอง ซึ่งเป็นแนวทางการสร้างความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์และแนวต่าง ๆ สร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมกิจกรรมและครูมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบและสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน” (สุดา ใบแย้ม, 2549: 75) ซึ่งการได้เรียนรู้ตามแนวทางดังกล่าว ทำให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเองและเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ ทำให้มีความมุ่งมั่นและพยายามที่จะเรียนรู้อยู่เสมอ ผลจากพฤติกรรมดังกล่าว อาจนำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ที่อยู่ในเกณฑ์ที่สูง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การนำชุดการเรียนรู้สำเร็จรูปกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไปใช้ กับผู้เรียนที่มีธรรมชาติและสภาพแวดล้อมแตกต่างจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อาจต้องมีการปรับกิจกรรมการเรียนรู้บ้าง ให้สอดคล้องกับธรรมชาติและศักยภาพของนักเรียน เพื่อให้การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

1.2 การนำชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไปใช้ ครูต้องเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างเคร่งครัด โดยเน้นบรรยากาศของการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีอิสระ มีกิจกรรมทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาอย่างเหมาะสม

1.3 การนำชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไปใช้ควรมีแหล่งความรู้ สำหรับนักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของตนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

1.4 การนำชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป วิชาลูกเสือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไปใช้ควรเน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง หรือฝึกปฏิบัติให้มากขึ้นเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ตามแนวของปรัชญาการศึกษาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism)

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยและพัฒนาชุดการเรียนรู้สำเร็จรูปในกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสำหรับครูผู้สอนระดับช่วงชั้นอื่นๆ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยทั่วถึง เนื่องจากเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นต่างกัน เพื่อศึกษาว่า การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ดังกล่าวจะเหมาะสมกับนักเรียนระดับช่วงชั้นใดมากที่สุด เพื่อจะสามารถสร้างและใช้รูปแบบการเรียนรู้ดังกล่าว ได้อย่างเหมาะสมกับระดับช่วงชั้นของนักเรียนแต่ละกลุ่มมากที่สุด

2.3 ควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนาเนื้อหาสาระของชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป, แนวทางและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้, กิจกรรมการเรียนรู้ภาคปฏิบัติ, เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล, สื่อการเรียนรู้, ขนาดของตัวหนังสือในชุดการเรียนรู้สำเร็จรูป, การใช้ภาษาเพื่อนำเสนอรายละเอียดของชุดการเรียนรู้สำเร็จรูปในแต่ละองค์ประกอบ และกำหนดการเรียนรู้ เพราะเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมต่ำกว่าประเด็นอื่นๆ

2.4 ควรมีการศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนา ด้านความรู้ เนื่องจากพบว่ามีค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของนักเรียนต่ำกว่าประเด็นอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กาญจนา หาสิตะพันธ์. (2535). **การควบคุมตนเอง**. ในชุมชนทางวิชาการสามัญศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการกรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2544). **การวัดผลการศึกษา**. กทม: ประสานการพิมพ์.
- สาโรช บัวศรี. (2549). **การศึกษาและจริยธรรม**. กรุงเทพฯ: กริดส์ ดีไซน์ แอนด์ คอมมูนิเคชั่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). **การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์**. วารสารวิชาการ ปีที่ 4 ฉบับที่ 6 (กรกฎาคม).
- สำนักงานคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ. (2555). **ข้อบังคับลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2548**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว..สุดา ใบแย้ม. (2549).
- สมชัย วุฒิปรีชา. (2533). **การพัฒนากิจกรรมลูกเสือไทย สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ**. ในวันลูกเสือ 1 กรกฎาคม 2553, หน้า 23. กรุงเทพฯ ฯ; กรมพลศึกษา.